

Mette Frederiksens nytårstale

Taler

Mette Frederiksen
Statsminister

Dato

1. januar 2024

Sted

Tv-transmission fra
Marienborg

Godaften.

”Nogle årstal står klart i vores bevidsthed, fordi vi knytter dem til bestemte begivenheder.”

Sådan sagde Dronningen i sin nytårstale i går.

I dag – den første januar – ved vi allerede, hvilken begivenhed vi vil forbinde med det nye år.

I 2024 træder Dronning Margrethe tilbage. Danmark får en ny regent.

Kong Frederik 10.

For de fleste af os starter nytårsaften altid med Dronningens nytårstale.

I går var det, som om tiden gik i stå.

Måske tænkte én og anden: Hørte jeg rigtigt? Sagde Dronningen virkelig det?

Måske var nogle ligefrem chokerede.

Her dagen derpå; en følelse af vemodighed. Som når et menneske, der betyder meget for os, rejser bort.

Dronning Margrethe er den regent i hele danmarkshistorien, som har siddet længst tid på tronen.

Dronningen har udført sin pligt med en flid, en rigdom af talenter og en

arbejdsglæde som ingen anden.

I aften vil jeg gerne rette en dybtfølt tak til Hendes Majestæt.

Kære Dronning Margrethe.

Hvad De har formået gennem snart 52 år er en enestående præstation. Deres betydning kan ikke overvurderes.

De har været vores anker, når det har blæst. Vores samvittighed i livets vigtige spørgsmål. Vores ledsager i årtierne, hvor fremtidens Danmark rejste sig.

De har været vores samlingspunkt i det nære og i det svære.

* * *

Dronning Margrethes regeringstid er det moderne Danmarks historie. De fleste af os har ikke kendt en anden regent.

Dronningen er vores livsvidne.

En regnfuld januardag i 1972 blev den unge tronfølger udråbt til dronning fra Christiansborgs balkon.

Det var dengang, Danmark blev medlem af EF, som det hed.

Aborten blev fri. Det var endnu tilladt at køre bil uden sikkerhedssele.

Kønsrollerne var i opbrud. Velfærden blev udbygget.

Det var en brydningstid.

I 2024 overlader Dronningen os et land, som er rigere.

Et samfund, hvor flere har gode muligheder. Og hvor vi hver især er mere frie til at leve det liv, vi ønsker os.

Men også en tid, som igen er præget af opbrud og splittelse.

Verden forandrer sig. Det samme gør Danmark.

Netop derfor har vi brug for det, som samler os.

I generationer har Dronningen været vores samlingsmærke. Et holdepunkt, når alt andet var i bevægelse. En del af hvad vi kommer af. Og hvem vi er.

Dronningen har formået at tale til os som folk. Både til nye og gamle danskere. Såvel til unge som ældre mennesker. Og til hele riget – Danmark, Færøerne og Grønland.

Gennem store forandringer har Dronningen holdt fast i kunsten, kulturen, dyderne, oldtidens visdom. Og et internationalt udsyn.

At værne om traditionen. Vores traditioner. Og samtidig være et moderne statsoverhoved for et moderne land – det er en balancekunst, som aftvinger både hengivenhed og respekt.

Netop dén fornyelse fortsætter Dronningen med beslutningen om at træde tilbage og lade en ny generation få plads.

Nu tager vi hul på et nyt kapitel for Danmark.

Vi vil savne Dronning Margrethe, som vi holder så meget af.

Men at Kongehuset som institution lever videre, er i høj grad mennesket Magrethes fortjeneste.

Det danske monarki er blandt de ældste i verden. Kongehusets historie tæller mere end tusind år.

I en ubrudt kæde har nye regenter taget over efter gamle.

Stien er trådt gennem historien. Og hver generation skal finde sin egen vej frem. Vi har en fælles tillid til, at Kronprinsen vil gøre netop det.

Dronningen har sagt det på sin egen måde: *"Jeg har en søn, som jeg har meget stor*

fidus til.”

Jeg kan tilføje, at det har vi andre også. For vi kender vores kommende konge.

De ældste har set Kronprinsen vokse op.

De jævnaldrende er blevet voksne sammen med Kronprinsen. Har studeret, aftjent værnepligt, gået til koncerter, dyrket sport og stiftet familie i samme takt.

Og for de yngste danskere har Kronprins Frederik altid været der.

En mand med et helt særligt nærvær. Og med en dygtig, inspirerende og aldeles afholdt hustru ved sin side.

Både Kronprinsen og Kronprinsessen har allerede vist os, hvem de er. Og hvad de vil for os.

Senest fulgte vi med til Prins Christians 18 års-fødselsdag. Mon ikke mange blev imponerede over den unge mands ligefremme optræden? Det blev jeg i hvert fald.

I den kongelige familie formår man at hjælpe næste generation på vej, skridt for skridt. Det kræver kløgt. Og vidner om et stort menneskeligt overskud.

Kong Frederik 9. sagde til sin datter Margrethe: *”Du skal huske på, at folk jo vil dig det vel.”*

Lad os love hinanden, at den folkets hengivenhed, der blev Dronningen til del, også vil støtte det nye kongepar og deres familie.

Selvom vi er vemodige lige nu, er fremtiden håbeful.

Jeg er sikker på, at Kronprinsen bliver en god og stærk Konge for Danmark og hele Kongeriget.

* * *

Min nytårstale i aften blev en helt anden, end jeg oprindeligt havde tænkt.

Jeg ville have fortalt om regeringens kommende ældrereform.

En reform, der handler om pleje og omsorg. Og om meget mere selvbestemmelse til vores ældre og gamle.

Hvor du, der er oppe i årene, i langt højere grad selv skal kunne præge din hverdag og den hjælp, du får. Og hvor de medarbejdere, der kommer hos dig, skal være kendte ansigter.

Jeg ville i det hele taget have talt om den nære velfærd. Om sundhedsvæsenet.

Alt det må vi fortælle mere om senere.

Men tillad mig alligevel at fremhæve et forslag, der ligger mig meget på sinde.

For 40 år siden blev det første danske reagensglasbarn født. Et lille stykke danmarkshistorie. På 3382 gram.

I dag kommer hvert ottende barn her i landet til verden efter fertilitetsbehandling.

Ufrivillig barnløshed rammer alt for mange. Er det ikke os selv. Så er det nogen, vi kender.

Der er stadig tabuer, vi skal have brudt. For hvor er det i grunden smukt, at så mange mennesker drømmer om skabe nyt liv.

Også selvom man skal gennemgå krævende behandlinger, usikkerhed og ventetid.

Til jer, der sidder derude og venter på et barn. Alle jer kommende mødre og fædre. Familier i alle regnbuens farver. Som bærer rundt på en hjemløs kærlighed.

I får nu mere hjælp. Op til dobbelt så mange behandlingsforsøg. Det træder i

kraft allerede i år.

Men i aften vil regeringen komme med endnu et forslag.

Vi vil også indføre gratis hjælp til barn nummer to, så der forhåbentligt kan komme en lillebror eller lillesøster.

Så endnu flere af jer kan skabe den familie, I drømmer om.

* * *

Verden er en anden nu end den januardag i 1972, hvor en ung tronfølger Margrethe blev udråbt til Danmarks dronning.

Men nogle kriser har ulykkeligvis været konstante.

Min nytårstale i aften holder jeg på Marienborg.

Det er her, skiftende statsministre igennem tiden har taget imod udenlandske gæster.

Den første, der overnattede her, var Israels første premierminister, Ben-Gurion.

Det var i 1962.

Meget har forandret sig siden da.

Men nogle menneskers had til Israel. Og palæstinenserne dårlige livsbetingelser. Er desværre begge intakte.

De seneste måneder har nye grusomme billeder brændt sig fast på vores fælles nethinde:

Unge israelere, som det ene øjeblik fester sorgløst i ørkenen. Og det næste flygter for livet.

Hele familier liggende dræbt i soveværelset. I et af de mest bestialske terrorangreb i nyere tid.

Krig i Gaza. Børneliv, der ender, nærmest inden de er begyndt. En humanitær katastrofe. Mangel på mad, medicin og vand.

Krigen i Mellemøsten kaster lange skygger. Senest med angreb på skibe i Det Røde Hav. Og krigen skaber splittelse. Også her i Danmark.

Hele verden er afhængig af fred i Mellemøsten.

Det er aldrig lykkedes. Det skal det nu.

Kan vi være fælles om den her vision?

At jøder har ret til at leve i fred, sikkerhed og frihed. I Israel. Ja, hvor de end måtte bo og leve. Selvsagt også her i Danmark.

Og at palæstinenserne har den samme ret. At også de har krav på deres eget land.

To stater, der eksisterer side om side. Det kan synes umuligt lige nu.

Men det er den eneste vej frem.

Det kræver, at palæstinenserne tager afstand fra Hamas. Fra antisemitismen. At de anerkender Israel. Søger freden.

Det kræver, at israelerne stopper de ulovlige bosættelser. At det ikke er de mest ekstreme, der får lov at definere, hvad Israel er.

Israel har ret til at forsvare sig selv. Men skal også søge freden.

De Allierede afsluttede 2. verdenskrig. NATO fik stoppet krigen på Balkan.

Jeg tror, det er det internationale samfund, der må bane vejen for fred i Mellemøsten. Fra Jerusalem til Ramallah.

* * *

I snart to år har der været krig i Europa.

Da præsident Zelenskyy landede i Sønderjylland i sommer, var hele Danmark med.

Vi er en af de befolkninger i verden, der er mest loyale over for ukrainerne. Og vi er et af de lande, der har hjulpet mest.

Det kan vi være stolte over. Nu skal vi holde fast.

Et Europa uden vilje og evne til at forsvare sig selv. Hvad er det egentlig værd?

Ukraine mangler ammunition. Europa har ikke leveret det, der er brug for. Det er ikke godt nok.

Vi vil presse på for mere europæisk produktion. Det haster. Og de danske F16-fly skal på vingerne snart.

Krigen i Ukraine er også en kamp for det Europa, vi kender.

Sjældent har der været mere på spil.

Udvidelse med nye medlemslande. Og de næste store skridt i kampen mod klimakrisen. Den grønne omstilling er vores frihedsbrev og vores klodes håb.

Jeg tror ikke, uroen og konflikterne er forbigående.

Vi er ved starten af en ny æra. Og uanset hvad der sker. Også efter præsidentvalget i USA til november.

Så skal Europa kunne mere.

Vi skal ville mere.

* * *

Lad os gå ind i det nye år med troen på, at mennesker selv former vores skæbne. Og at vi i dystre tider kan gøre morgendagen lysere.

Lad os ”*træde tættere på hinanden. Ikke fjerne os fra hinanden.*”

Sådan sagde vores kloge Dronning Margrethe i sin sidste nytårstale.

Det blev til 52 nytårstaler i alt. Når man lægger dem op ved siden af hinanden, fortæller de vores fælles historie.

Jeg selv blev ikke født som royalist.

Jeg blev royalist takket være Dronningen.

Vi har brug for at være fælles som folk og som land.

Vi kan vitterligt kun håndtere fremtiden, hvis vi ved, hvad vi selv består af. Hvorfor vores lille land er så anderledes. Så stærkt.

Den ubrudte kæde igennem 1000 år er historien om os danskere.

Et folk, der har været velsignet med et kløgtigt og vidende statsoverhoved i mere end min levetid.

Til vores Dronning. Af hjertet tak.

Godt nytår!

Kilde

stm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Nytårstale, Udvalgte nytårstaler fra statsministre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-frederiksens-nytarstale>